

dosarul nr. 2r-617/18

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (judecătorul: D. Dulghieru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecătorii: L. Bulgac , S. Gîrbu, G. Dașchevici)

DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de către Nicolae Burciu, reprezentat de avocatul Ion Negura,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Brighidin împotriva lui Nicolae Burciu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Nicolae Burciu,

c o n s t a ț ă :

La 19 martie 2009, Silvia Brighidin a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Burciu cu privire la încasarea datoriei în sumă de 1 600 dolari, 3 900 euro și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1 186 lei. (f.d. 3-4)

Prin hotărârea din 19 octombrie 2009 a Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău acțiunea depusă de Silvia Brighidin a fost admisă integral. (f.d. 23-24)

La 12 ianuarie 2018, Nicolae Burciu reprezentat de avocatul Ion Negura a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 19 octombrie 2009 a Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău invocând dezacordul cu hotărârea pronunțată, totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat. (f.d. 49-50)

Prin încheierea din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea privind repunerea în termen de declarare a apelului, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea cu privire la scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Nicolae Burciu a și s-a acordat apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1 640 lei. S-a explicat apelantului că, în cazul neprezentării dovezii de plată a taxei de stat și a apelului desfășurat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită. (f.d. 67-70)

La 18 iunie 2018 Nicolae Burciu, reprezentat de avocatul Ion Negura a declarat recurs împotriva încheierii din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a încheierii recurate cu emiterea unei decizii prin care demersul privind scutirea de la plata taxei de stat în temeiul art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, pentru depunerea cererii de apel să fie admis.

În susținerea recursului s-a indicat dezacordul cu încheierea contestată, pe motiv că instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele invocate în susținerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Nicolae Burciu a menționat, că nu dispune de mijloace bănești pentru a achita plata taxei de stat datorită faptului că nu este angajat în câmpul muncii, este veteran al războiului de pe Nistru.

A mai specificat, că urmează a fi scutit de la plata taxei de stat la depunerea apelului, pentru de a nu -i îngreuna accesul la justiție –art.6 CEDO. (f.d. 77-79)

În conformitate cu art. 425 Cod de procedura civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data comunicării încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea la 19 aprilie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 18 iunie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, (în redacția Legii nr.17 din 05 aprilie 2018, în vigoare de la 01 iunie 2018), recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedura civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum se constată la caz, la 12 ianuarie 2018 Nicolae Burciu, reprezentat de avocatul Ion Negura a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 19 octombrie 2009 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău invocând dezacordul cu hotărârea pronunțată.

Odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, apelantul a solicitat scutirea de la plata taxei de stat. (f.d. 49-50)

Drept urmare, prin încheierea din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea privind repunerea în termen de declarare a apelului, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea cu privire la scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Nicolae Burciu și s-a acordat apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1 640 lei. S-a explicat apelantului că, în cazul neprezentării dovezii de plată a taxei de stat și a apelului desfășurat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită. (f.d. 67-70)

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 368 alin. (1) Cod de procedura civilă (în vigoare până la 01 iunie 2018), care statuează expres că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și art. 365 Cod de procedura civilă și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 364 alin. (1), 365 alin. (4) Cod de procedura civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxa.

Conform art. 84 Cod de procedura civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

În conformitate cu art. 85 alin (4) Cod de procedura civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedura civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În speță, instanța de recurs precizează că apelantul, având obligația de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 1 640 lei, fapt reținut și de instanța de apel, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, însă, nu a prezentat nici-o probă care ar demonstra situația financiară reală la depunerea cererii de apel și ar justifica acordarea facilității respective la achitarea taxei de stat.

Deci, instanța de apel întemeiat a concluzionat de a respinge cererea lui Nicolae Burciu privind scutirea de la plata taxei de stat, de nu a da curs cererii de apel și de a obliga apelantul să achite plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Instanța de recurs reține că, recurentul la depunerea cererii de recurs a anexat copia legitimației pe numele Nicolae Burciu a.n. 03 iulie 1966 (f.d 80) care în opinia reprezentantului recurentului, avocatul Ion Negura demonstrează situația financiară precară a lui Nicolae Burciu și ar justifica acordarea facilității respective la achitarea taxei de stat.

Instanța de recurs conchide că, înscrisul prezentat de apelant-recurent Nicolae Burciu, nu constituie temei pentru scutirea de la plata taxei de stat, deoarece

scutirea de la plata taxei de stat se dispune în baza unor probe pertinente, însă înscrisul prezentat nu indică nemijlocit asupra situației materiale, care să reflecte situația precară la moment a solicitantului și imposibilitatea achitării a taxei de stat.

De altfel, și argumentele invocate în recurs precum că, situația financiară precară face imposibilă achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu poate fi reținut de instanța de recurs, deoarece în confirmarea acestei susțineri apelantul nu a prezentat probe concludente și pertinente care ar demonstra situația materială precară și care ar permite aplicarea prevederilor art. 85 alin. (4) Cod de procedura civilă.

În acest context Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională. Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom* 28 mai 1985). Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 § 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (cauza *Bellet vs France* §-31, *Garcia Manibardo vs Spain* §-44).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 § 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa: cerința privind scopul legitim al limitării – este îndeplinită, având în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CtEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției. (cauza *Weissman și alții împotriva României* §-35, *Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom* §-61) și raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - cuantumul sumei ce trebuie plătit de reclamant raportat la veniturile sale.

În consecința, se va remarca și faptul că cuantumul taxei de stat, stabilit spre achitare de apelant la depunerea cererii de apel, nu depășește limitele stabilite de lege.

Astfel, din considerentele menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

respinge recursul și de a menține încheierea din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedura civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Nicolae Burciu, reprezentat de avocatul Ion Negura.

Se menține încheierea din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean